Advies over het vergaderproces op 14 december 2023

T. de Jong, raadsgriffier

10 december 2023

Aan: de agendacommissie van de gemeenteraad

Aanleiding

Op 8 december heeft de burgemeester, in haar rol als voorzitter van het college, een behandelvoorstel aan de griffier gezonden over het vergaderproces van de raadsvergadering op 14 december. De griffier heeft dezelfde dag het voorstel doorgezonden aan de agendacommissie. Op zaterdag 9 december heeft de voorzitter van de agendacommissie, in overleg met een aantal leden van de agendacommissie, besloten dat er een extra vergadering gehouden gaat worden van de agendacommissie op maandag 11 december. Aanvang 08.00 uur.

Doel

Bepalen of de wijze van vergaderen op 14 december bij de behandeling van het onderwerp bespreking uitkomsten van het proces verbeteren verhoudingen, volgens het collegevoorstel over het vergaderproces wenselijk is.

Inleiding

Het agendapunt bespreking uitkomsten van het proces verbeteren verhoudingen is door de raadscommissie verbeteren verhoudingen geagendeerd. Het agendapunt kent geen voorstel aan de gemeenteraad. Daar heeft de commissie voor gekozen, met als reden dat in de raadsvergadering de beeldvorming van de raadsleden plaats vindt; aanvullend op de beschouwing van de commissie en de diverse verslagen van bijeenkomsten. Vervolgens is het aan de raad hierover in debat te gaan en heeft de raad gelegenheid daarover te besluiten middels moties.

Het voorstel van het college

Hieronder gearceerd het voorstel van het college, namens deze; de burgemeester.

> *Als we de raadsvergadering opknippen in een informerend deel en een raadsvergadering (alleen besluit) dan is het wellicht een idee om voor het informerende deel een onafhankelijk voorzitter te vragen. Op die wijze kan een ieder zijn/haar rol invullen.*
>
> *De externe voorzitter zal dan gebrieft kunnen worden door de vzt van de cie verbeteren verhoudingen, griffier, GS en voorzitter raad.*
>
> *Daarnaast een gesprekje met Pauline Krikke en de mediator van het college.*

Over het collegevoorstel

Het college stelt, in de eerste zin twee verschillende dingen voor; het opknippen van de raadsvergadering, en vervolgens dat er een informerende bijeenkomst georganiseerd wordt. Niet zijnde een raadsvergadering. Een tegenstrijdigheid.

Over een raadsvergadering niet onder voorzitterschap van de burgemeester of een raadslid het volgende:

Uit de gemeentewet:

- Een raadsvergadering kan alleen geleid worden door de voorzitter, of een plaatsvervangend raadslid.
  Artikel 9: De burgemeester is voorzitter van de raad.
- Artikel 77: Bij verhindering of ontstentenis van de burgemeester wordt zijn ambt waargenomen door een door het college aan te wijzen wethouder. Het voorzitterschap van de raad wordt in dat geval waargenomen door het langstzittende lid van de raad. Indien meer leden van de raad even lang zitting hebben, vindt de waarneming plaats door het oudste lid in jaren van hen. De raad kan een ander lid van de raad met de waarneming belasten

Over een openbare informatiebijeenkomst onder leiding van een externe het volgende:

Voor deelnemers aan de bijeenkomsten op 14 december, de belangstellenden op de tribune en andere volgers is een setting met een externe voorzitter verwarrend. De bijeenkomst heeft namelijk alle kenmerken van een raadsvergadering, in de raadszaal, in openbaarheid, maar is het niet. Welke spelregels zijn daarbij van toepassing? Mag er geschorst worden, is er ruimte voor debat? De aanwezigheid van een externe voorzitter maakt het beeld helemaal verwarrend.

Uit de gemeentewet:

- Beraadslagingen van de gemeenteraad in het openbaar buiten de raadsvergadering laten plaatsvinden is in strijd met de bedoeling van de wetgever.
- Sprekers vallen in dat geval niet onder de bescherming die de wet biedt.
  Artikel 22: De leden van het gemeentebestuur en andere personen die deelnemen aan de beraadslaging kunnen niet in rechte worden vervolgd of aangesproken….
- De handelingen tijdens een informerende bijeenkomst maken geen deel uit van de vergadering. Er vindt dan ook geen verslaglegging plaats. Betekent dit dat dit deel van de avond niet uitgezonden gaat worden?

Over het voorstel van het college de raadsvergadering te beperken tot besluitvorming het volgende:

Indien er moties ingediend worden, wat alleen kan tijdens een raadsvergadering, zou dit betekenen dat daarover niet beraadslaagd kan worden. Het niet beraadslagen in een raadsvergadering is in strijd met de bedoeling van de wetgever en zo maakt de gemeenteraad zichzelf monddood.

Het enige doel wat met dit voorstel gediend zou worden is dat de voltallige raad en de burgemeester in een dergelijke bijeenkomst niet belast zijn met het voorzitterschap. En dat de voorzitter onafhankelijk is.

Volgend het voorstel van het college wordt de in te zetten externe gebriefd door de vzt van de cie verbeteren verhoudingen, griffier, GS, voorzitter raad, Pauline Krikke en de mediator van het college. De reden van deze briefing is niet onderbouwd.

Conclusies

1. Het voorstel van het college beperkt de raad vergaand zijn kaderstellende en controlerende rollen in een openbare raadsvergadering te vervullen.
2. Het volgen van het voorstel is in strijd met de letter van de gemeentewet.
3. Het volgen van het voorstel van het college is in strijd met de bedoeling van de gemeentewet.
4. Het voorstel van het college werkt verwarrend voor alle deelnemers aan de vergadering. Hoe uit te leggen dat het er uitziet als een raadsvergadering, maar het niet is? Het beeld naar buiten toe zal zijn dat het gemeentebestuur niet zelf in staat is in deze situatie een raadsvergadering te houden. En het onderlinge vertrouwen zo gering lijkt dat een externe voorzitter moet worden ingezet.

Advies

Het voorstel van het college niet op te volgen. Vanwege strijdigheid met de inhoud en de bedoeling van de wet, rolonduidelijkheid voor de deelnemers en bovenal beperking van de raad in zijn vergadering zijn controlerende en kaderstellende taak in te vullen.

Vervolg

Uw griffier stelt in vervolg op dit advies een aanvullend advies op waarin voorgesteld wordt de werkwijze tijdens de raadsvergadering zodanig in te richten dat recht gedaan wordt aan de rollen, taak en bevoegdheden van de gemeenteraad. Dit advies wordt in de loop van zondag 10 december aan u toegezonden.